

Eesti president Toomas Hendrik Ilvese kutsel toimus täna Balti riikide tippkohtumine.

Eesti, Läti ja Leedu riigipead, kes kohtusid Balti Presidentide Nõukogu raames Tallinna lähedal Sausti mõisas, keskendusid majandusprobleemide ja välispoliitiliste küsimuste arutelule.

Ülemaailmne finantskriis, millega on kaasnenud üldine usalduskriis, puudutab kõiki Euroopa riike, ka Baltimaid, kes sarnaselt teistega seisavad vastamisi pingelise riigieelarve olukorraga ja tagasihoidlike majandusväljavaadetega – nii tõdesid Balti riikide presidendid Toomas Hendrik Ilves, Valdis Zatlers ja Valdas Adamkus.

“Ent nähkem siin oma suurt väljakutset, milleks on euro kasutuselevõtt, sest Euroopa Liidu ühisraha võimaldab meil kindlustada oma majanduslik julgeolek ja saada täiendav tuge usalduse taastumisele,” ütles president Ilves. Tema sõnul on meie kõigi oluliseks probleemiks kerkimas eelarvepuudujäägi teema – järgmiste aastate eelarveid planeerides tuleb igal juhul vältida kolme protsendi defitsiidi piiri ületamist SKP-st.

Baltimaade presidendid rõhutasid kohtumisel, et praeguses keerulises majandusolukorras vaadatakse Balti riike koos ning ühe ebaõnnestumised laiendatakse kõigile kolmele.

“Just seetõttu on äärmiselt oluline, et meie valitsuste ja ametkondade vahel toimiks usalduslik infovahetus, mis tagaks Tallinna, Riia ja Vilniuse võrdse ning kiire informeerituse tõsisematest majandusprobleemidest ja nende lahendamise võimalikest teedest,” ütles president Ilves.

“Ka kõige laiemalt peaksid Balti riikide koostööd iseloomustama usalduslikkus, pragmaatilisus, asjalikkus, tulevikku vaatamine, ühiste probleemide ja väljakutsete märkamine ning neile lahenduste otsimine,” rõhutas Eesti riigipea.

Energeetikast rääkides pidasid presidendid Ilves, Zatlers ja Adamkus oluliseks Balti- ja Põhjamaade ühise energiaturu loomist, milleks tuleb turulepääsu ning turul opereerimist lihtsustada ja läbipaistvamaks muuta.

“Balti riikide ühine huvi on võimalikult kiire Balti-Rootsi elektrikaabli valmimine, mis tugevdaks märkimisväärselt meie varustuskindlust ja aitaks vältida võimalikku elektridefitsiiti,” sõnas president Ilves. “Loodan, et Läti, Leedu ja Rootsi lepivad juba lähitulevikus kokku selle kaabli Balti-poolse paiknemistee.”

Kõneldes Leedu uue tuumajaama projektist tõdes president Ilves, et Eesti soovib selles projektis endiselt osaleda.

“Tulenevalt protsessi aeglasest kulgemisest kaalume aga paralleelselt kõiki võimalusi Eesti elektrivarustuse tagamiseks, ka oma tuumajaama rajamist,” lisas president Ilves.

Välispoliitilistest teemadest rääkides peatusid kolm presidenti pikemalt Euroopa Liidu naabritega seotud küsimustel.

“Ühenduse naabruspoliitika peaks olema tõhus ja läbimõeldud, et innustada meie naabreid tegema valikuid demokraatia ja õigusriigi kasuks,” ütles president Ilves, pidades erilist oluliselt Gruusia, Ukraina ja Moldova arengu toetamist. “Euroopa Liit – kes on huvitatud Euroopa väärtuste ja julgeolekutsooni laienemisest – ei saa siin olla nagu kõrk õpetaja, ta peab olema sõber, liitlane, julgustaja.”

Kõneldes Euroopa Liidu ja NATO suhetest Venemaaga, kinnitasid presidendid Ilves, Zatlers ja Adamkus, et need peavad olema pragmaatilised valdkondades, kus koostööst on praktilist kasu.

“Me peame oluliseks, et Euroopa Liit ja NATO jätkaksid dialoogi Venemaaga, kuid samal ajal on selge, et ühistest väärtustest rääkimine on praegu raskendatud,” ütles president Ilves.

Samuti kõnelesid presidendid Ilves, Zatlers ja Adamkus NATO operatsioonidest, keskendudes Afganistanile. Riigipead rõhutasid, et rahu- ja stabiilsuse loomiseks ei piisa seal vaid sõjalistest operatsioonidest, väga olulised on afgaanide heaolu tõstvad tsiviilprojektid ja arenguabi.

Vabariigi Presidendi Kantslei
avalike suhete osakond
tel 631 6229